

L'àrea mediterrània de Joan Manresa

Joan Manresa té una conversa tranquil·la i suau, una veu amb tacte. Per primera vegada ha aconseguit fer un programa de ràdio des de Balears que també arriba a Catalunya. *Àrea Mediterrànea* és una finestra oberta a una altra música. Un viatge sonor a la Capadòcia, Cabília, Tànger o el Caire. Joan Manresa presenta la música d'Oum Kalzoum, Idir, Fairuz o Abed Azrie, però també les darreres edicions de música dels Països Catalans, i troballes inèdites ara de músics tan coneguts com Marina Rosell, Joan Issac i d'altres.

Ha publicat quatre llibres de poemes, un llibre de narracions i un estudi sobre els vint-i-cinc anys darrers de Nova Cançó a Mallorca.

Somia de poder fer un dia *Àrea Mediterrània* en directe, seguint el curs del Nil.

—*En la teva secció d'arqueologia es poden trobar discos que ja no estan en circulació. ¿Tens les manies d'un col·leccionista?*

—Bé, en música catalana ho tenc tot. Potser tenc la millor discoteca de tota la història de cançó catalana dels Països Catalans. Tenc el 99%, fins i tot de la música més recent. Si surt alguna cona en compact disc també la compre. Bé i arriba un moment que ja estic cansat. Les editores em demanen de vegades alguna versió d'un disc que volen tornar a promoure. Com a cosa curiosa a Ràdio Rubí, a Barcelona, em demanaren per enregistrar una còpia de tot el meu material.

—*Però, ¿quines joies rares tens?*

—Una cançó en maqueta de Joan Issac dedicada a Pilar Miró, quan va fer *El crimen de Cuenca*. Un disc de Raimon editat a la Casa de las Américas a Cuba. La cançó es titula «Diguem no». Per aconseguir-la vaig haver d'anar al cònsol de Cuba, allà al passeig de Gràcia. Tot i que hi anava recomanat, el cònsol no se'n refiava gaire. Al final m'ho enviaren. Després tenc una ma-

«Potser tinc la millor discoteca de tota la història de la cançó catalana».

queta de Marina Rosell que no s'ha arribat a editar i un disc de Joan Ramon Bonet amb unes mesclures que tampoc ha sortit mai al mercat.

—*A la gent que sent el teu programa per primera vegada encara li pot resultar més rar escoltar música de Cabília, o de Síria, i bona part del teu programa està dedicat a aquests països.*

—Fent broma, trobo que entre el colonialisme de la música nord-americana i la VI flota ja en tenim a bastament. Però és curiós perquè la gent em demana més discos àrabs al meu programa i també d'un italià, Paolo Conte, que és advocat i a més canta. A mi m'agrada també la música d'Abed Azrie, de Síria, de Lemchabeb, del Marroc; d'Idir, d'Algèria; de Fairuz, del Líban; Mohamed Abdelwahab, Egipte...

—*¿I d'Egipte, Oum Kalzoum?*

—Sí, era una dona increïble. Feia concerts durant una nit sencera. Jo no puc posar els seus discos al programa perquè un tema seu dura quaranta minuts. En directe era tot un esdeveniment. Una vegada vaig aconseguir

sintonitzar la televisió d'Algèria. Re-transmetien un concert d'ella. Era damunt l'escenari tota ben vestida, amb un mocador a la mà. Diuen que hi duia coca per a aguantar tot el concert. Jo no ho crec. El cert és que hi havia quaranta músics sobre l'escenari. Era un gran espectacle. Quan Oum Kalzoum feia un concert, es paralizava la vida al Caire. Tenia un gran carisma, i una gran acceptació popular, tot i que ella ja introduïx elements europeus a la seva música.

—*¿I què fas per trobar tota aquesta música?*

—Procur estar al dia i aprofit els viatges. Darrerament només em moc pel Mediterrani. Simplement perquè el Mediterrani és bastant gran i la vida, relativament curta. A Egipte el policia de duanes se'n reia quan veia les cassettes amb música d'allà. També vaig a Barbès, que és un barri de París on hi ha moltes tendes àrabs. D'Algèria, m'agrada molt Cabília, perquè és una regió àrab amb una cultura completament distinta a la resta del país, amb un idioma propi, com nosaltres. Ja

veus, a Algèria passa com a la resta de països. Ahir m'entrevistava un company de Ràdio Nacional de Finlàndia. Fa un programa per a una minoria de parla sueca que viu en territori finès. Aquesta gent exigeix un respecte per la seva cultura. Aquest periodista diu que ells són com els nostres catalans.

—Aquí a Europa hi ha una certa xenofòbia contra algerians, turcs i marroquins. Però la realitat es que sabem molt poc d'aquests pobles.

—A Mallorca vénen els algerians amb les maletes buides i les tornen plenes al seu país. També cal pensar quins són els algerians que vénen i com eren els primers espanyols que arribaven a Alemanya o a França i com els tractaven. Jo puc dir que he anat a Algèria i que m'han tractat com mai ho havien fet a Mallorca. La cultura àrab té un sentit de l'hospitalitat que nosaltres no tenim. Sempre t'aconsellen —«quan vagis a Egipte, vés a llocs de luxe, perquè si no, et pots trobar qualsevol cosa...». Jo sempre he viatjat pel Nil amb el vaixell més barat i he tingut aire condicionat i m'han servit el sopar amb cordialitat i he anat a hotels modestos que m'han servit amb absoluta correcció. En canvi, a Mallorca he vist brutors en llocs de luxe. Mira, no dic que no puguin passar-te coses desagradables anant de viatge, però com pertot. Jo he passejat més tranquil per Algèria que per Palma. Després, la gent té por perquè han vist *El expreso de medianoche*. Però posa't tu a traficant amb drogues i que t'enviïn a la presó de Palma. A veure si no poden fer una pel·lícula amb tu, després de l'experiència.

—¿Quin lloc de tots aquests recomanaries?

—Fa mal recomanar perquè després potser hi va tothom i ja no és el mateix; però en fi, hi ha Ghardaia. És el lloc on diuen que Le Corbusier es va inspirar per al seu plantejament racionalista de l'arquitectura. Un altre arquitecte, Ricard Bofill, hi tenia una casa. El pintor Josep Guinovart s'hi va inspirar molt per a una exposició. Jo hi tenc un amic que em va convidar a menjar el *couscous* que fa la seva dona. La seva cultura li impedeix a ella menjar amb nosaltres i jo mai l'he coneguda. En tenc un record molt bo. Un altre lloc és la Capadòcia, a Turquia. Malgrat el que se sol dir, conec una amiga que ha viatjat tota sola utilitzant les línies regulars d'autobús i no li ha passat res dolent. La gent veu uns mostatxos i ja malpena. Desconeixem encara molts aspectes de les cultures del Mediterrani.

Xesca Sastre

Jardor

NOVETATS LLIBRES

edicions 62 s/a

EL CANT DE LA JOVENTUT

Monserrat Roig

El Balanci, 222. 176 pàgines

Entre la poesia i la ironia, l'autora ens parla de la joventut perduda, del sexe i la mort, de la memòria i l'oblit i, en darrer terme, de la necessitat, encara, de les paraules.

Editorial Laia

LA REBEL·LIÓ

Josep Roth

Col·lecció L'Escala

Amb la llicència corresponent a la butxaca, una decoració al pit i un orgue de maneta, l'Andreas Plum va sortir al carrer disposat a guanyar-se la vida honoradament.

Edicions BROMERA

LA BUTACA MALEÏDA

Gaston Leroux

A la lluna de València, 11

Tots els aspirants a ocupar la butaca buida de l'Acadèmia Francesa moren misteriosament. Una novel·la amb grans dosis d'intriga i humor.

EDITORIAL EMPÚRIES

QUAN JO TENIA CINC ANYS EM VAIG MATAR

Howard Buten

Col·lecció narrativa, 8

Una novel·la extraordinària amb un personatge irrepetible.

GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.

EL JOC I EL FOC

(Antologia de poesia amorosa)

Enric Sòria i Francesc Sellés

Il·lustracions de Conxa Alonso

Col·lecció Gregal Juvenil, 28

Un passeig per la nostra millor poesia amorosa des del segle XIV fins a avui.

LA GALERA, S. A., EDITORIAL

AQUEST ERA EL HIRBEL

Peter Härtling

Els grumets de mar enllà, 59

El món del Hirbel, un nen malalt que ningú no acaba d'entendre.

EDITORIAL TRES I QUATRE

ELS TREBALLS PERDUTS

Joan F. Mira

La Unitat, 135. 336 pàgines

Possiblement, la millor novel·la de la literatura catalana des del Tirant lo Blanc.

curial

L'AMIC DEL VENT

Francesc Lleal

(Fora de col·lecció)

Narració que ens mostra la vida d'un senzill mariner a mitjan segle XIX.

Edicions Proa

TIRANT LO BLANC

Joanot Martorell

El fanal de Proa, 10

96 pàgs. i 1.200 ptes.

Adaptació de Maria Aurèlia Capmany. Il·lustracions de Manuel Boix

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

CATALÀ COL·LOQUIAL

Lluís Payrató

Biblioteca Lingüística Catalana

Aspectes de l'ús corrent de la llengua catalana